

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot definitieve bescherming als archeologische site van het Romeins castellum op het Loveld in Aalter

Provincie: Oost-Vlaanderen

Gemeente: Aalter, 2de afdeling, sectie C

Objectnummer: 4.04/44001/101.1

- Dossiernummer: 4.001/44001/102.1

Omschrijving:

het Romeins castellum op het Loveld

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, **07 MAART 2017**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1 Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 22 januari 2016.

1.1.1. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het departement Ruimte Vlaanderen bracht op 04/02/2016 een gunstig advies uit over deze bescherming.

De agentschappen van dit beleidsdomein brachten geen advies uit over de bescherming van de onroerend goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.2. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

De afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke rijkdommen bracht op 16 februari 2016 een gecoördineerd advies uit van de dienst Ondergrond Vlaanderen, de dienst Land en Bodembescherming en de dienst Natuurlijke Rijkdommen.

Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie heeft geen opmerkingen heeft tot de aspecten bodembescherming ondergrond en natuurlijke rijkdommen.

Gezien de correcte beschrijving in het beschermingsdossier, zijn er in verband met de aspecten bodembescherming en ondergrond, die onder andere de erosieproblematiek (sedimentverplaatsing en modderstromen) en de bescherming van de waardevolle erfgoedbodems behandelen geen opmerkingen.

Met betrekking tot de bevoegdheid natuurlijke rijkdommen kan gemeld worden dat er geen ontginningsgebiedengelegen zijn in de omgeving van de archeologische site.

Dit advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.4. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het Departement Landbouw en Visserij bracht op 15 februari 2016 een gunstig advies uit voor de bescherming van de archeologische site met uitzondering van de toelatingsplichtige handelingen 8° en 9°: het scheuren van grasland en het eerste diepploegen van akkerland.

Het voorstel van ministerieel besluit werd aangepast aan het advies, de twee toelatingsplichtige handelingen 8° en 9° werden geschrapt uit het besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Aalter

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 22 januari 2016.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht geen advies uit over deze bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 22 januari 2016.

De VCOE bracht op 10 maart 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

Punt 3. Vanuit het oogpunt van een geïntegreerde benadering van onroerend erfgoed, stelt de commissie de vraag in welke mate de opname van andere erfgoedwaarden, zoals de wetenschappelijke en de culturele waarde, het beschermingsbesluit zouden kunnen versterken. De commissie stelt onder meer vast dat de site een hoge wetenschappelijke waarde heeft. De site kan bijdragen aan een beter begrip van de sociaal-economische en politiek-militaire situatie in de regio tijdens de Romeinse tijd. Als getuige van een tijd- en regio-gebonden menselijk gedrag heeft de site tevens culturele waarde.

Antwoord: De definitie van een archeologische site zoals opgenomen in artikel 2.1. 10° van het Onroerenderfgoeddecreet luidt als volgt: een onroerend goed dat ondergronds, aan de oppervlakte of onder water aanwezig is, met inbegrip van de archeologische artefacten die er integrerend deel van uitmaken, van algemeen belang wegens de archeologische waarde. Een archeologische site wordt dus beschermd omwille van haar archeologische waarde. Bijgevolg wenst Onroerend Erfgoed de bescherming als archeologische site niet uit te breiden met andere erfgoedwaarden.

Punt 7. De commissie formuleert enkele technische bemerkingen bij het inhoudelijk dossier, één daarvan een niet voldoende geduid perceelnummer heeft ook impact op het ministerieel besluit.

Op pagina 3 en 4 wordt de fasering van de grachten besproken. De commissie meent dat hierbij onvoldoende geduid wordt waarop de vermelde dateringen gebaseerd zijn. Aangezien de hele fasering van het castellum aan de datering en fasering van de kampgrachten wordt opgehangen, dient dit beter onderbouwd te worden. Bij de bespreking van de grachtenfasering kan voor de volledigheid ook verwezen worden naar figuur 3 van bijlage E die een profieldoorsnede geeft van het meerasig, dubbele grachtensysteem. De fasering kan in het onderschrift bij deze figuur kort toegelicht worden.

Op pagina 3 en 7 (alsook in het ministerieel besluit op pagina 2) is er sprake van het perceel 588 waar de dubbele noordwestelijke kampgracht werd gedetecteerd. Het is onduidelijk of het hier gaat om perceel 588D, 588E, 588F of 588G.

Antwoord: De door de commissie geformuleerde technische bemerkingen werden verwerkt in het inhoudelijk dossier en in bijlage E. In het ministerieel besluit werd de letter G toegevoegd aan het op pagina 2 vermelde perceelnummer 588 zoals gevraagd.

1.4. Conclusie voorafgaand aan de definitieve bescherming

Het door de VCOE uitgebrachte advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier inclusief bijlage E en op het ministerieel besluit waaraan de nodige aanpassingen werden uitgevoerd. Op pagina 2 van het ministerieel besluit werd de letter G toegevoegd aan perceelnummer 588.

Het advies van Landbouw en Visserij heeft invloed op het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming dat als volgt werd aangepast:

In Art.5. van het beschermingsbesluit werden de toelatingsplichtige handelingen 8° en 9° geschrapt.

De andere adviezen vergden geen aanpassingen.

2. Adviezen en bezwaren uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming

Openbaar onderzoek

Er werd door de gemeente Aalter een openbaar onderzoek opgestart op 4 juli 2016 dat werd afgesloten op 3 augustus 2016. Er werden tijdens dit openbaar onderzoek drie bezwaarschriften ingediend. Bij de sluiting van het openbaar onderzoek in de zitting van maandag 29 augustus verleent het college van burgemeester en schepenen ook een gunstig advies betreffende de voorlopige bescherming van 'het Romeins castellum op het Loveld in Aalter'.

Behandeling van de bezwaren

De drie bezwaarschriften zijn gezamenlijk ingediend door de bezwaarindieners van drie aangrenzende percelen gesitueerd in de westhoek van de voor bescherming afgebakende zone.

Het bezwaar van alle drie de bezwaarindieners is op te splitsen in 3 delen. Ze geven alle drie aan dat volgens figuur 182 van de voor deze bescherming gebruikte studie (Laloo *et al.* 2014) hun percelen niet binnen de zone van het castellum vallen. Ze vragen zich daarnaast ook alle drie af waarom de burens (Loveldlaan 14 en Loveldlaan 20) niet opgenomen zijn binnen de afbakening. Tot slot stellen alle drie de bezwaarindieners de vraag naar de veronderstelde waardevermindering van hun grond nu je voor alles een toestemming nodig hebt en al dan niet krijgt.

Inderdaad op basis van figuur 182 van bovenvermelde studie zou je kunnen argumenteren dat de drie betrokken percelen niet binnen de zone van het castellum vallen. Deze redenering klopt echter maar ten dele omdat in deze 'synthese van de simulaties' de grachten van het castellum bij benadering en zich baserend op het bestaan van deze perceelsgrens, ter hoogte van de perceelsgrens met perceel 607B gesitueerd worden wat impliceert dat ze toch ook minstens gedeeltelijk op de percelen van de betrokken bezwaarindieners zijn gesitueerd. Voor de afbakening van de voor bescherming in aanmerking komende percelen is echter noodgedwongen, vanwege de onzekerheid van precieze ligging van de begrenzing, uitgegaan van de verschillende simulaties in al zijn varianten en niet van de als 'meest plausibele samenvatting' voorgestelde synthese ervan in figuur 182 van bovenvermelde studie. Er is dus noodgedwongen gekozen voor een maximale afbakening en niet voor een minimale.

Het is inderdaad zo dat de erfgoedwaarden zich naar alle waarschijnlijkheid vooral of uitsluitend op de zuidoostelijke helft van de betrokken percelen bevinden. Dit is ook de reden waarom de naburige percelen (Loveldlaan 14 en Loveldlaan 20) niet zijn opgenomen binnen de voor bescherming afgebakende zone, omdat zij niet zo ver naar het zuidoosten doorlopen. De inderdaad wat rare afbakening komt dus voort uit het feit dat met volledige percelen wordt gewerkt en niet met onderdelen van percelen.

Het is niet zo dat voor alles toestemming dient gevraagd te worden, enkel in een aantal specifieke wel omschreven gevallen.

3. Conclusie

De adviezen en bezwaren **uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming** hebben geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier noch het beschermingsbesluit werden aangepast.